

מסכת בבא מציעא

פרק ח

א. השואל את הפרה ושאל בעליה עמה או שזכר בעליה עמה. שאל הבעלים או שכרן, ולאחר כך שאל את הפרה, ומתה, פטור, שניאמר (שמות כב) אם בעליו עמו לא ישלם. אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל את הבעלים או שכרן, ומתה, חייב, שניאמר (שם) בעליו אין עמו שלם ישלם:

ב. השואל את הפרה, שאלה חצי היום ושכרה חצי היום, שאלה היום ושכרה למחר, שזכר אחת ושאל אחת, ומתה, המשאיל אומר שאלה מתה, ביום שהיתה שאלה מתה, בפעם שהיתה שאלה מתה, והלה אומר איני יודע, חייב. השוכר אומר שכורה מתה, ביום שהיתה שכורה מתה, בפעם שהיתה שכורה מתה, והלה אומר איני יודע, פטור. זה אומר שאלה וזה אומר שכורה, ישבע השוכר ששכורה מתה. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע, יחלקו:

ג. השואל את הפרה, ושלחה לו ביד בנו, ביד עבדו, ביד שלוחו, או ביד בנו, ביד עבדו, ביד שלוחו של שואל, ומתה, פטור. אמר לו השואל, שלחה לי ביד בני, ביד עבדי, ביד שלוחי, או ביד בנה, ביד עבדה, ביד שלוחה, או שאמר לו המשאיל, הריני משלחה לה ביד בני, ביד עבדי, ביד שלוחי, או ביד בנה, ביד עבדה, ביד שלוחה, ואמר לו השואל, שלח, ושלחה ומתה, חייב. וכן בפשעה שמחזירה:

ד. המחליף פרה בתמור וילדה, וכן המוכר שפחתו וילדה, זה אומר עד שלא מכרתי, וזה אומר משלקחתי, יחלקו. היו לו שני עבדים, אחד גדול ואחד קטן, וכן שתי שדות, אחת גדולה ואחת קטנה, הלוקח אומר גדול לקחתי, והלה אומר איני יודע, זכה בגדול. המוכר אומר קטן מכרתי, והלה אומר איני יודע, אין לו אלא קטן. זה אומר גדול וזה אומר קטן, ישבע המוכר שהקטן מכר. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע, יחלקו:

ה. המוכר זיתיו לעצים, ועשו פחות מרביעית לסאה, הרי אלו של בעל הזיתים. עשו רביעית לסאה, זה אומר זיתי גדלו, וזה אומר ארצי גדלה, יחלקו. שטף נהר זיתיו ונתנם לתוף שדה חברו, זה אומר זיתי גדלו, וזה אומר ארצי גדלה, יחלקו:

ו. המשפיר בית לחברו, בימות הגשמים, אינו יכול להוציאו מן הקהג ועד הפסח, בימות החמה, שלשים יום. ובכרכים, אחד ימות החמה ואחד ימות הגשמים, שנים עשר חדש. ובחנויות, אחד עירות ואחד כרכים, שנים עשר חדש. רבן שמעון בן גמליאל אומר, חנות של נחתומים ושל צבעים, שלש שנים:

ז. המשפיר בית לחברו, המשפיר חייב בדלת, בנגר, ובמנעול, ובכל דבר שמעשה אמן. אבל דבר שאינו מעשה אמן, השוכר עושהו. הנזבל, של בעל הבית, ואין לשוכר אלא היוצא מן התנור ומן הפירים בלבד:

ח. המשפיר בית לחברו לשנה, נתעברה השנה, נתעברה לשוכר. השפיר לו לחדשים, נתעברה השנה, נתעברה למשפיר. מעשה בצפורי באחד ששכר מרחץ מחברו בשנים עשר זקב לשנה, מדינר זקב לחדש, ובא מעשה לפני רבן שמעון בן גמליאל ולפני רבי יוסי, ואמרו, יחלקו את חדש העבור:

ט. המשפיר בית לחברו ונפל, חייב להעמיד לו בית. הנה קטן, לא יעשנו גדול, גדול, לא יעשנו קטן. אחד, לא יעשנו שנים, שנים, לא יעשנו אחד. לא יפחת מהחלונות ולא יוסיף עליהן, אלא מדעת שניהם:

